

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра господарського права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
Лазур Я.В.
(підпис) (прізвище, ініціали)
«06» червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми господарського судочинства

Рівень вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма
Статус дисципліни
Мова навчання

**Магістр
08 Право
081 Право
Право
обов'язкова
українська**

Ужгород – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «**Актуальні проблеми господарського судочинства**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **08 Право спеціальності 081 Право** освітньої програми **Право**

Розробники: к.ю.н., доц. О. В. Васьковський, к.ю.н., доц. М. М. Хамник

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *господарського права*.

протокол № 10 від «05» червня 2023 року

Завідувач кафедри Рошканюк В.М.

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № 9 від «06» червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Черевко П.П.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування Показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	5-ий	6-ий
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,1 самостійної роботи студента – 2	11-ий	13-ий
	Лекції:	
	24	8
	Практичні (семінарські):	
	22	4
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: тестування	Самостійна робота:	
	74	108

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми господарського судочинства» є отримання студентом теоретичних знань з основ дисципліни, формування у студентів комплексного науковою підходу до системи міжнародного приватного права; поєднання одержаних теоретичних знань з практичними навиками і вмінням їх застосування. Особливе значення полягає в досягненні мети – оволодіння студентами основ специфіки колізійного методу правового регулювання, що притаманний виключно міжнародному приватному праву та вивчення будови колізійної норми, розв'язання завдань колізійних формул, що забезпечить можливість практичного вирішення питання вибору права тієї чи іншої держави щодо конкретного випадку, ускладненого іноземним елементом. Такі навички сприятимуть максимальному приближенню студентів до практичної діяльності уже після здобуття спеціальності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2 Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 3 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК 8 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1 Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК 5 Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції

СК 6 Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК 7 Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК 8 Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

СК 9 Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК 10 Здатністю ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування

СК 11 Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів

СК 12 Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК 15 Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми господарського судочинства» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК09 Судова влада в Україні: проблеми вдосконалення судівництва

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Актуальні проблеми господарського судочинства», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні і очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.	ПРН 1
Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.	ПРН 2
Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.	ПРН 3
Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.	ПРН 4
Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.	ПРН 6
Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.	ПРН 7
Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.	ПРН 8
Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.	ПРН 10
Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.	ПРН 11
Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.	ПРН 13
Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.	ПРН 14
Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.	ПРН 15
Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.	ПРН 16
Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.	ПРН 17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; залік (іспит).

Методи навчання: пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод мозкового штурму; метод проблемного викладу; дослідницький метод; робота в малих групах тощо. Самостійна робота, зокрема, включає: вивчення теоретичних аспектів, що стосуються навчальної дисципліни «**Актуальні проблеми господарського судочинства**» насамперед на основі прослуханого лекційного матеріалу; поглиблене вивчення окремих питань передбачених тем (дослідження наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації, в тому числі правозастосовного характеру); підготовку до семінарських занять; узагальнення вивченого матеріалу перед іспитом тощо.

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацію навчання, зокрема, в системі Moodle та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Система оцінювання результатів навчання студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та семінарські заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яке включає:

- поточний контроль, що здійснюється протягом навчання студента під час проведення лекційних та семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна кількість балів, що дозволяє студенту скласти іспит – 35 балів);

- модульний контроль, що проводиться після вивчення матеріалу відповідної частини дисципліни – змістового модуля, з врахуванням результатів поточного контролю;

- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Форма підсумкового семестрового контролю - іспит.

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми господарського судочинства» проводиться в таких формах: активна робота на лекційних та семінарських заняттях (зокрема, активна участь у дискусії та презентації матеріалу), написання реферативних робіт, тестування тощо.

Методи поточного контролю: усний та письмовий.

Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові та практичні завдання, а також тести.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів: рівень знань; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	50	100
6	6	6	6	6	5	5	5	5		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	11	50
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять
Модульна контрольна робота		50
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	Зараховано
82 - 89	B	Добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	Задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До модульної контрольної роботи допускаються всі студенти, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – студенти, які отримали не менше 35 балів (враховуються як результати модульної контрольної роботи та поточного контролю під час семінарської та самостійної роботи студента).

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 34 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю

оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Структура навчальної дисципліни денна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Судова реформа та її вплив на господарське судочинство	11	2	2			7
Тема 2. Проблемні аспекти доступу до правосуддя у господарській сфері	14	4	2			8
Тема 3. Питання правосуб'єктності учасників господарського процесу	12	2	2			8
Тема 4. Проблемні питання доказів і доказування у господарському судочинстві	14	4	2			8
Тема 5. Юрисдикція у господарському судочинстві: недоліки та прогалини правового регулювання	11	2	2			7
Тема 6. Форми господарського судочинства: переваги та недоліки	16	2	4			10
Тема 7. Апеляційне та касаційне провадження: актуальні проблеми реалізації	16	2	4			10
Тема 8. Особливості провадження у справах про неплатоспроможність та банкрутство	14	2	2			10
Тема 9. Застосування ЄКПЛ та практики ЄСПЛ у процесі здійснення господарського правосуддя	12	4	2			6
Усього годин	120	24	22			74

6.2. Структура навчальної дисципліни (заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Судова реформа та її вплив на господарське судочинство	12	1	1			10
Тема 2. Проблемні аспекти доступу до правосуддя у господарській сфері	11	1				10
Тема 3. Питання правосуб'єктності учасників	9	1				8

господарського процесу					
Тема 4. Проблемні питання доказів і доказування у господарському судочинстві	13	1			12
Тема 5. Юрисдикція у господарському судочинстві: недоліки та прогалини правового регулювання	14	1	1		12
Тема 6. Форми господарського судочинства: переваги та недоліки	19	1			18
Тема 7. Апеляційне та касаційне провадження: актуальні проблеми реалізації	20	-	2		18
Тема 8. Особливості провадження у справах про неплатоспроможність та банкрутство	13	1			12
Тема 9. Застосування ЄКПЛ та практики ЄСПЛ у процесі здійснення господарського правосуддя	9	1			8
Усього годин	120	8	4		108

6.3. Теми семінарських занять

Назви тем семінарських занять	Кількість годин	
	денна	заочна
Тема 1. Судова реформа та її вплив на господарське судочинство	2	1
Тема 2. Проблемні аспекти доступу до правосуддя у господарській сфері	2	
Тема 3. Питання правосуб'єктності учасників господарського процесу	2	
Тема 4. Проблемні питання доказів і доказування у господарському судочинстві	2	
Тема 5. Юрисдикція у господарському судочинстві: недоліки та прогалини правового регулювання	2	1
Тема 6. Форми господарського судочинства: переваги та недоліки	4	
Тема 7. Апеляційне та касаційне провадження: актуальні проблеми реалізації	4	2
Тема 8. Особливості провадження у справах про неплатоспроможність та банкрутство	2	
Тема 9. Застосування ЄКПЛ та практики ЄСПЛ у процесі здійснення господарського правосуддя	2	
Усього годин:	22	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д. ф.	з. ф.
1	Особливості господарського процесу. Місце господарських судів у системі судоустрою України	6	9
2	Завдання та основні засади господарського судочинства	6	9
3	Проблеми юрисдикції у господарському судочинстві	6	9
4	Особливості розгляду малозначних справ	6	9
5	Засоби доказування, належність і допустимість, достатність доказів у господарському процесі. Електронні докази	6	9
6	Повноваження господарського суду на стадії відкриття провадження у справі, підготовки справи до розгляду, судового розгляду та вирішення	6	9

	справи по суті		
7	Проблеми перегляду судових рішень у господарських справах на стадії апеляційного провадження	7	9
8	Особливості перегляду судових рішень у господарських справах на стадії касаційного провадження. «Касаційні фільтри»	6	9
9	Роль Верховного Суду як суду касаційної інстанції. Велика Палата Верховного Суду	6	9
10	Процесуальні строки у господарському судочинстві: проблеми застосування	6	9
11	Проблеми правового регулювання судових витрат у господарському процесі	7	9
12	Юрисдикційні проблеми третейських судів	6	9
	Разом	74	108

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти

1. Європейська Конвенція з прав людини.
2. Конституція України.
3. Господарський кодекс України.
4. Господарський процесуальний кодекс України.
5. Кодекс України з процедур банкрутства.
6. Цивільний кодекс України.
7. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 №1402-VIII.

Науково-методичні джерела

8. Адміністративно-правовий статус діяльності господарських судів України: проблеми та перспективи: монографія / В. В. Сулім, О. П. Світличний. Київ: НУБіП України, 2019. 196 с.
9. Аналіз особливостей касаційного оскарження судових рішень у справах про банкрутство після введення в дію Кодексу України з процедур банкрутства. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/!/Analiz_bankrutstvo.pdf
10. Беляневич О. Верховенство права і законність як принципи господарського процесуального права. *Право України*. 2011. №6. С. 13-20.
11. Белікова О., Белікова Є. Спрошене позовне провадження в господарському процесі та перспективи прискорення захисту прав. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 6. С. 62-67.
12. Бобкова А. Г. Новели проекту Господарського процесуального кодексу України. *Право України*. 2017. № 9. С. 45-50.
13. Вербіцька, М. Укладення мирових угод в апеляційному, касаційному провадженнях у господарському процесі та на стадії виконання судових рішень. *Актуальні проблеми правознавства*. 2018. Вип. 1. С. 124-129.
14. Вечірко І О, 'Провадження у справах про банкрутство як самостійна форма процесуальної діяльності господарського суду' (2014) 3-4 Санація та банкрутство 229-34.
15. Віталій Уркевич. Процесуальні фільтри касаційного оскарження судових рішень у господарських справах. URL: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/procesualni-filtri-kasaciynogo-oskarzhennya-sudovih-rishen-u-gospodarskih-spravah.html>

16. Господарське процесуальне право (у схемах і таблицях): навчальний посібник / Н. В. Никитченко, О. Ю. Минюк, К. Б. Починок, М. В. Шапочкіна та ін.; за заг. ред. Н. В. Никитченко. Чернігів: Десна, Поліграф, 2019. 440 с.
17. Господарський процес: підручник. / Світличний О. П. Вид. 2, перероб. і доп. К.: НУБіП України, 2018. 342 с.
18. Господарський процес. Практикум: навч. посіб. / коло авт. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2018. 192 с.
19. Господарський процесуальний кодекс України: (друге видання, із змінами і доповненнями станом на 20 грудня 2011 р.): З постатейними матеріалами судової практики застосування процесуальних норм (станом на 1 березня 2012 року)/ Уклад. В.Е. Беляневич. К.: Юстініан, 2012. 880 с.
20. Господарські суди в Україні: правові засади організації та здійснення правосуддя / За заг.ред. Д.М.Притики. К.:Видавничий дім «ІнЮре», 2002. 624 с.
21. Дрішлюк В.І. Судова реформа у сфері господарського судочинства. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2017. № 3. С. 3 - 6.
22. Застосування норм Кодексу України з процедур банкрутства. Збірка наукових статей / За загальною редакцією д.ю.н., судді Верховного Суду С. В. Жукова. К.: Алерта, 2021. 216 с.
23. Збірка наукових статей та судової практики Верховного Суду щодо застосування Кодексу України з процедур банкрутства / за загальною редакцією д.ю.н., судді Верховного Суду С. В. Жукова. Київ: Алерта, 2021. 316 с.
24. Зятіна Д. Докази і доказування в господарському процесі: новітня практика Касаційного господарського суду. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 6. С. 83–88.
25. Короїд С. О. Господарське судочинство: історія становлення, вплив на дуалізм цивільної юрисдикції та перспективи розвитку господарсько-процесуальної форми захисту прав. *Юридична наука*. 2015. №6. С. 28 - 33.
26. Львов Б. Вдосконалення національного законодавства у сфері міжнародного комерційного арбітражу і третейського розгляду спорів у процесі судової та конституційної реформ в Україні. *Право України : Юридичний журнал* / МінЮст України. 2016. №5. С. 12 - 18.
27. Минюк О. Ю. Актуальні питання доказів та доказування у господарському процесуальному праві / О. Ю. Минюк, В. С. Андросович. *Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика)*. 2018. Вип. 3-4 (12-13). С. 66–73.
28. Огляд практики застосування суддями Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду рішень Європейського суду з прав людини при прийнятті постанов за 2018 рік. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/oglyad_prakt_kgs_1.pdf
29. Подцерковний О. П. Потреба в адаптації та наблизені до практики новел проекту Господарського процесуального кодексу України. *Право України*. 2017. № 9. С. 35-44.
30. Попова, С. М. Особливості реформування системи господарського судочинства в Україні. *Наше право*. 2015. № 4. С. 30-35.
31. Пригуза П.Д., Пригуза А.П. Науково-практичний коментар Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» у редакції з 18 січня 2013 року (доктринальне тлумачення норм права неплатоспроможності та статей 1-21). Херсон: Видавництво «ТДС», 2013, 304 с.
32. Рабінович П. Належне доказування як елемент права на справедливий судовий розгляд у судовому праві України (в світлі європейських стандартів). *Право України: Юридичний журнал* МінЮст України. 2015. №3. С. 87 – 97.
33. Резнікова В. В. Відповідальність у господарському процесі за зловживання процесуальними правами та заходи процесуального примусу. *Право України*. 2017. № 9. С. 101-121.
34. Селівон М. Про деякі питання взаємодії судів із міжнародним комерційним арбітражем. *Право України : Юридичний журнал* МінЮст України. 2014. №12. С. 27 - 36.

35. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 16 жовтня 2020 р.); [редкол.: О. В. Щербанюк (голова), Л.Г. Бзова (відпов. секр.) та ін.]. Київ: Видавництво ВАІТЕ, 2020. 356 с.
36. Угриновська О., Гембара Г. Спрощене позовне провадження: законодавча регламентація та проблеми судової практики. Підприємство, господарство і пра-во. 2018. № 12. С. 85-89.
37. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: Науково-методичний посібник для суддів. 2-ге вид. випр., допов. К., 2015. 208 с.
38. Чумак Ю. Я. Докази і доказування у практиці Касаційного господарського суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Chymak.pdf
39. Щербина В. С. Сучасні тенденції розвитку господарського процесу України. *Право України*. 2017. № 9. С. 9-27.
40. Що передбачають стандарти доказування. URL: <https://vl.arbitr.gov.ua/sud5004/presentr/news/1091981/>

Судова практика

41. Постанова Верховного Суду від 15.06.2021 у справі № 904/6125/20.
42. Постанова Верховного Суду від 19.01.2021 у справі № 873/113/20.
43. Постанова Верховного Суду від 29.12.2020 у справі № 904/5896/18.
44. Постанова Верховного Суду від 28.07.2020 у справі № 904/2104/19.
45. Постанова Верховного Суду від 01.07.2020 у справі № 320/5420/18.
46. Постанова Верховного Суду від 25.06.2020 у справі № 924/233/18.
47. Постанова Верховного Суду від 16.03.2020 у справі № 910/1162/19.
48. Постанова Верховного Суду від 19.02.2020 у справі № 915/411/19.
49. Постанова Верховного Суду від 04.02.2020 у справі № 914/240/18.
50. Постанова Верховного Суду від 15.11.2019 у справі № 909/887/18.
51. Постанова Верховного Суду від 03.10.2019 у справі № 922/445/19.
52. Постанова Верховного Суду від 05.08.2019 у справі № 910/16586/18.
53. Постанова Верховного Суду від 23.07.2019 у справі № 917/2034/17.
54. Постанова Верховного Суду від 10.06.2019 у справі № 903/581/18.
55. Постанова Верховного Суду від 16.04.2019 у справі № 925/47/18.
56. Постанова Верховного Суду від 16.04.2019 у справі № 916/1689/18.
57. Постанова Верховного Суду від 12.04.2019 у справі № 910/3203/18.
58. Постанова Верховного Суду від 19.03.2019 у справі № 925/1027/15.
59. Постанова Верховного Суду від 26.02.2019 у справі № 913/632/17.
60. Постанова Верховного Суду від 21.12.2018 у справі № 904/2376/18.
61. Постанова Верховного Суду від 14.12.2018 у справі № 914/809/18.
62. Постанова Верховного Суду від 06.12.2018 у справі № 910/22354/15.
63. Постанова Верховного Суду від 05.12.2018 у справі № 916/1813/16.
64. Постанова Верховного Суду від 03.12.2018 у справі № 904/5995/16.
65. Постанова Верховного Суду від 29.11.2018 у справі № 918/115/16.
66. Постанова Верховного Суду від 27.11.2018 у справі № 914/2505/17.
67. Постанова Верховного Суду від 05.09.2018 у справі № 910/5260/17.
68. Постанова Верховного Суду від 11.07.2018 у справі № 911/2635/17.
69. Постанова Верховного Суду від 20.06.2018 у справі № 914/1748/17.
70. Постанова Верховного Суду від 18.06.2018 у справі № 922/3605/17.
71. Постанова Верховного Суду від 04.06.2018 у справі № 922/4819/16.